

»Eric von der Lindes sorgfana.»

Ett tillägg.

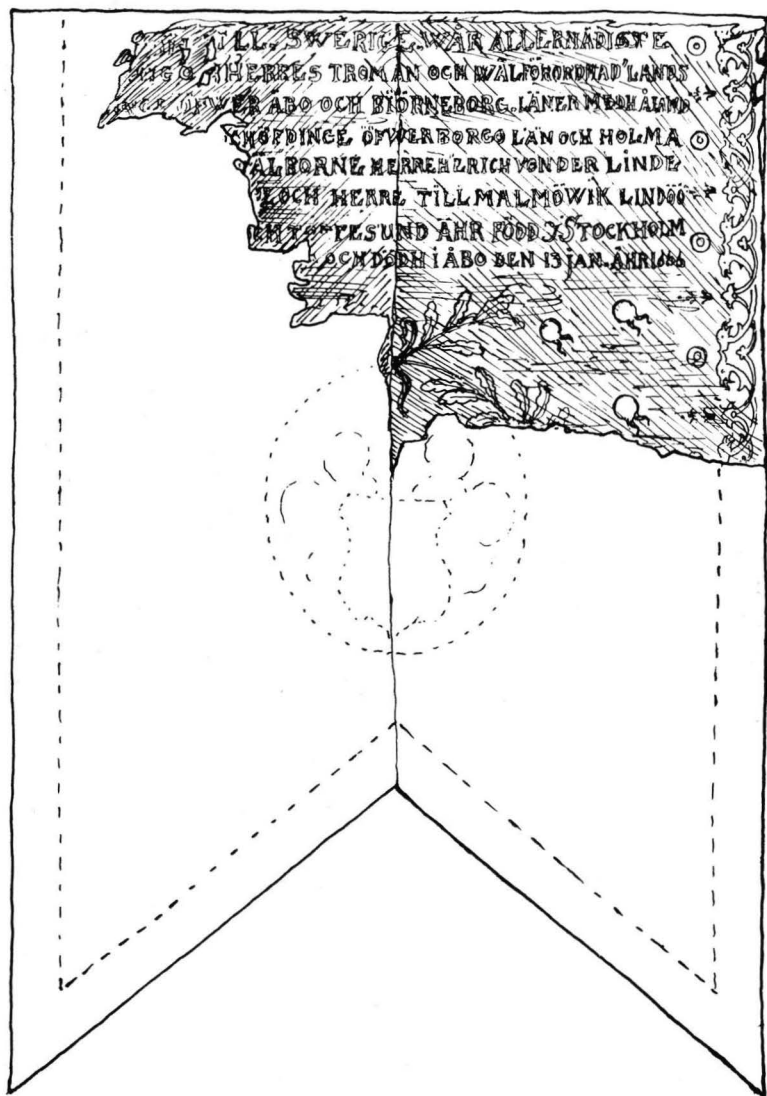
Då jag i Finskt Museum 1929 införde en rekonstruktionsbild av landshövdingen Eric von der Lindes sorgfana, som år 1927 hittats i Pargas kyrka, utgick jag från antagandet, att det funna tygstycket med den jämförelsevis väl bevarade texten och ett ännu skönjbart kantornament längs ena sidan utgjorde det huvudsakliga av den ursprungliga sorgfanan. Dimensionerna slogo rätt väl in liksom den ornamentala kompositionen såsom anslutning till texten. Emedan jag genom jämförelsematerial likväl numera kommit till insikt om, att denna, i vårt land den enda till våra dagar bevarade, sorgfana med största sannolikhet ursprungligen utgjort ett begravningsbanér av större dimensioner och med rikare utsmyckning, avser jag med detta tillägg att kunna skänka en mera helgjuten bild av sorgfanans ursprungliga utseende.

Det tygstycke, som under reparationen av Pargas kyrka framdragits från ett tomrum i golvet, är avbildat och beskrivet i den tidigare relationen. Nedanstående måste däremot alltid bibehålla karaktären av ett antagande, då man numera tyvärr icke kan utforska, huruvida ytterligare bitar av stoffet hade kunnat framletas ur golvfyllningen, och sålunda alla direkta bevis äro omöjliga att framdraga. För att giva stöd åt min nyvunna övertygelse, att Eric von der Lindes sorgfana utgjort ett prydligt, troligen vapenprytt begravningsbanér, har jag här infört en bild av ett banér från Strängnäs domkyrka.

Friherre Carl Carlsson Gyllenhielm, en naturlig son till Carl IX, dog den 17 mars 1650 och blev med alla tidens ceremonier begravd i eget kor i den gamla domen, där de till våra dagar bevarade resterna av hans vackra banér, uppfodrade och konserverade, blivit upphängda. Den övre delen av detta banér är även här bevarad, så att nästan hela texten är synlig. Om också denna text i mycket påminner om texten på v. d. Lindes fana, säger detta ännu intet, ty sådana texter voro oftast avfattade efter tidens bruk, och ortografin är icke fullt överensstämmande. Betraktar man däremot den ornamentala ut-

Carl Carlsson Gyllenhielms († 1650) begravningsbanér
i Strängnäs domkyrka.

Eric von der Lindes († 1666) begravningsbanér
i Pargas kyrka.

smyckningen, kan man ej underlåta att observera likheterna mellan kantornamenten samt de sidofälten utfyllande granaterna med deras kluvna eldtungor. Det finnes intet hinder för att kantorneringen på v. d. Lindes fana löpt utmed båda sidorna, då anordningen i övrigt framvisar full symmetri. Man kan även väl föreställa sig, att de fragmentariskt synliga ekkvistarna med sin röda rosett utgöra resterna av en krans, inom vilken familjevapnet varit framställt. Vi böra i sådant fall kunna betrakta den bevarade delen av v. d. Lindes sorgs fana såsom de sista resterna av ett större begravningsbanér, i nära överensstämmelse med det 16 år äldre Gyllenhielmska banéret, utsmyckat med barocktidens pompösa ornamentik och vapengrannlåt.

Om man, såsom önskligt vore, en gång kunde få till stånd en restaurering och nödig konservering av detta, hos oss i sin art enastående fynd, borde allt, som kan skänka riktlinjer vid ett sådant arbete noga beaktas, så att bl. a. den ursprungliga totalformen och de bevarade bitarnas läge och omfång i förhållande till denna totalform måtte kunna bidra till en klarare uppfattning om banéret. En omsorgsfull tvättning och konservering samt uppfodring på en duk av svart crepelin, så stor, att hela det ursprungliga banérets form härav framträder, torde utgöra de nödvändigaste åtgärderna för det gamla minnets bevarande till en eftervärld.

A. W. Rancken.
